

Määräys kiinteistöjen siivoamisesta sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Laukaa

Lupa- ja valvontalautakunta 16.06.2026
698/11.03.02.01/2024

Päätösehdotus

Lautakunta päättää seuraavaa:

Koska tarkastuksilla todetut siivousvelvolliset eivät ole noudattaneet annettuja jätelain ensisijaisen ja toissijaisen siivousvelvollisuuden nojalla annettuja kehotuksia kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] siistimisestä, antaa Laukaan lupa- ja valvontalautakunta seuraavat määräykset ja asettaa kunkin määräyksen tehosteeksi juoksevan uhkasakon:

Päävelvoite 1:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää yksityishenkilönä [REDACTED] siivoamaan kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] roskaamansa jätteet mukaan lukien autonromut viimeistään 30.4.2027 mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteelle 1:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 400 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 400 euroa.

Päävelvoite 2:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää yksityishenkilönä [REDACTED] siivoamaan kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] roskaamansa jätteet mukaan lukien autonromut viimeistään 30.4.2027 mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteelle 2:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 200 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 200 euroa.

Päävelvoite 3:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää [REDACTED] siivoamaan kiinteistöiltä [REDACTED] ja [REDACTED] roskaamansa jätteet mukaan lukien käytöstä poistetut koneet, laitteet ja autonromut viimeistään 30.4.2027 mennessä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteelle 3:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 300 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 300 euroa.

Päävelvoite 4:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] omistajan [REDACTED] kuolinpesän siivoamaan kiinteistöillä sijaitsevat jätteet mukaan lukien autonromut jätelain toissijaisen siivousvelvollisuuden perusteella viimeistään 30.4.2027 mennessä. Siivousvelvollisuus ei koske päävelvoitteissa 1-3 esitettyjä jätteitä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteelle 4:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 400 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 400 euroa.

Päävelvoite 5:

Lupa- ja valvontalautakunta määrää kiinteistöjen [REDACTED] ja [REDACTED] omistajan [REDACTED] kuolinpesän siivoamaan kiinteistöillä sijaitsevat jätteet mukaan lukien autonromut jätelain toissijaisen siivousvelvollisuuden perusteella viimeistään 30.4.2027 mennessä. Siivousvelvollisuus ei koske päävelvoitteissa 1-3 esitettyjä jätteitä. Jätteet tulee toimittaa paikkaan, jolla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottamiseen.

Uhkasakon asettaminen päävelvoitteelle 5:

Laukaan lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteen noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 400 euroa.

Mikäli päävelvoitetta ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 400 euroa.

Perusteet päävelvoitteille:

Jätelaki (646/2011) 5, 13, 72, 73, 74 kohta 6, 75, 126§

Jätelain 5 §:n mukaan jätteellä tarkoitetaan ainetta tai esinettä, jonka sen haltija on poistanut tai aikoo poistaa käytöstä taikka on velvollinen poistamaan käytöstä. Jätelain 13§:n mukaan jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jättestä tai jätehuollosta ei saa aiheuta vaaraa tai haitta terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä tai niihin rinnastettavaa haittaa. Jätelain 72 §:n mukaan ympäristöön ei saa jättää jätettä, hylätä konetta, laitetta, ajoneuvoa, alusta tai muuta esinettä eikä päästää ainetta siten, että siitä voi aiheutua epäsiisteyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä, ihmisen tai eläimen loukkaantumisen vaaraa tai muuta niihin rinnastettavaa vaaraa tai haittaa (roskaamiskielto).

Jätelain 73§:n mukaan roskaajan on poistettava roskaava esine tai aine ympäristöstä ja muutoinkin siivottava roskaantunut alue. Jätelain 74§:n kohdan 6 mukaan jos roskaajaa ei saada selville tai tavoiteta taikka jos roskaaja ei huolehdi siivoamisvelvollisuudestaan, siivoamisvelvollinen on: ... 6) muun kuin 1–5 kohdassa tarkoitetun alueen haltija, jos siivoaminen ei ole kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta ottaen huomioon haltijan mahdollisuudet ehkäistä roskaantumista tai huolehtia siivoamisesta, roskaantumisen määrä ja roskaantuneen alueen sijainti sekä muut näihin rinnastettavat seikat. Määräykset on annettu päävelvoitekohtaisesti ensisijaisen tai toissijaisen siivousvelvollisuuden perusteella. Siivousvelvollisuutta on selvitetty tarkastuksilla. Kiinteistöt omistavat yhdessä [REDACTED] sekä [REDACTED] kuolinpesät. Siten määräykset on annettu sekä jätelain 73 (roskaajan ensisijainen siivousvelvollisuus) ja 74 §:n (toissijainen siivousvelvollisuus) kohdan 6 mukaisesti tarkastuksilla selvitetyn perusteella. Päävelvoitteet on kohdistettu siten, että kukin huolehtii roskaamiensa jätteiden osalta siivouksesta ja lisäksi kiinteistön omistavat kuolinpesät jo edesmenneiden henkilöiden roskaamisesta.

Vaikka kiinteistöjä on siivottu prosessin aikana, on kiinteistöillä edelleen tavaraa, jotka ulkonäkönsä, säilytys- ja varastointitapansa ja huolenpidon puutteen vuoksi voidaan katsoa olevan jätettä. Kiinteistöillä on yhteensä kuutisenkymmentä huonokuntoista ajoneuvoa, joista suurin osa on autonromuja, joista puuttuu osia ja jotka ovat olleet kiinteistöillä säilytyksissä ulkonäkönsä ja varastointitapansa perusteella useita vuosia tai vuosikymmeniä. Jätettä ja käytöstä poistettua tavaraa (mm. vanha öljysäiliö, puimakoneita, arkkupakastin, polkupyöriä), autonromuja, koneiden ja laitteiden osia, vanhoja, suurelta osin huonokuntoisia ja säiden armoilla olleita rakennustarvikkeita, puujätettä, renkaita sekä metalliromua on kiinteistöillä edelleen niin paljon, ettei aivan kaikkea ole pystynyt tarkastuksilla yksilöimään. Ajoneuvojen ja isompien jätteiden lisäksi maapohjalla on paikoin pienempää sekalaista jätettä. Viimeisimmästä tarkastusmuistiosta voidaan myös osaltaan päätellä tavaroiden ja ajoneuvojen kunto sekä se, ettei kyseessä ole enää tavanomainen tavaroiden varastointi.

Tarkastusten perusteella kiinteistöjen voidaan katsoa olevan jätelain 72 §:n tarkoittamalla tavalla roskaantuneet aiheuttaen epäsiisteyttä, maiseman rumentumista ja viihtyisyyden vähentymistä ja muuta siihen rinnastettavaa haittaa.

Jätelain 126 §:n nojalla valvontaviranomainen voi kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta, jatkamasta tai toistamasta säännösten vastaista menettelyä tai määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa ja määrätä tällä tavalla menetellyt palauttamaan ympäristö ennalleen tai poistamaan rikkomuksesta aiheutunut haitta.

Asianosaisilla on käytössään kalustoa siivouksen toteuttamiseen. Autonromuista ja metalliromusta on mahdollista saada tuloa kattamaan ainakin osaa siivouskustannuksista. Osan jätteistä voi viedä jäteasemalle maksutta tai pientä maksua vastaan.

Määräajassa on huomioitu tarkastuksilla ja vastineissa esitettyjä seikkoja sekä kiinteistöillä olevien jätteenä katsottujen tavaroiden määrä.

Perusteet uhkasakon asettamiselle:

Jätelaki (646/2011) 129 §

UHKASAKKOLAKI (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t

Jätelain 129 §:n mukaan valvontaviranomaisen on tehostettava, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta, tämän lain nojalla antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään tai kielletään.

Asianosaisille on annettu kaksi varsinaista siivouskehotusta, myös kuulemisajat ovat olleet pitkiä. Velvoitettuja on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Kuulemiskirje on lähetetty hallintolain 57 §:n mukaisesti yhdelle kuolinpesän osakkaista ja toisen kuulemisen yhteydessä kaikille kuolinpesien osakkaille. Velvoitetut ovat antaneet selityksiä. Selitykset ovat oheisaineistona ja niiden sisältöä on pääpiirteistään kerrottu selostusosassa.

Asian käsittelyssä ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, etteikö velvoitetuilla olisi oikeudellista ja tosiasiallista mahdollisuutta noudattaa päävelvoitteita.

UHKASAKKOJEN SUURUUTTA HARKITTAESSA ON OTETTU HUOMIOON TARKASTUKSILLA TODETTU JÄTTEEN OMISTAJUUS, ROSKAANTUNEISUUDEN LAATU JA LAJUUS SEKÄ TOISAALTA MYÖS SE, ETTÄ SIIVOUKSEEN ON JO RYHDYTTY JA SIIVOUKSEN JATKAMISESTA JA SEN AIKATAULUSTA ON Keskusteltu tarkastuksilla. Siivoukselle asetetussa määräajassa on huomioitu annetut selitykset, sääolot sekä muut tarkastuksella ilmi tulleet seikat.

Mikäli velvoitetta ei noudateta määräaikaan mennessä, voi lupa- ja valvontalautakunta tuomita uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti uhkasakot maksettavaksi. Mikäli velvoitteet on määräaikaan mennessä toteutettu, raukeaa uhkasakkomenettely.

Kiinteistöjen omistajat velvoitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöksen tiedoksi

Saantitodistuksella velvoitetuille

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto

Päätös

Selostus

Ympäristönsuojeluun tulleen haittailmoituksen ja ilmakuvatarkastelun perusteella osoitteessa [REDACTED], Kuusa, kiinteistöillä [REDACTED] ja [REDACTED] tehtiin jätelain mukainen tarkastus 3.2.2025. Tarkastuksen perusteella annettiin siivouskehotukset kiinteistöjen omistajina ja toissijaisena siivousvelvollisina [REDACTED] ja [REDACTED]

kuolinpesille sekä ensisijaisille siivousvelvollisille ja alueella toimivalle :lle. Määräajan jälkeen kiinteistöille tehtiin 2.6.2025 tarkastus, jossa todettiin, että siivousta oli tehty, mutta kiinteistöt olivat edelleen roskaantuneet ja epäsiistit. Tarkastuksen perusteella annettiin uusi siivouskehotus. Kiinteistöillä tehtiin uusi tarkastus kehotuksen määräajan jälkeen 1.9.2025. Tarkastuksella todettiin, että vaikka siivous oli edistynyt edeltävään tarkastukseen nähden, kiinteistöt olivat epäsiistejä ja roskaantuneita ja niillä oli paljon mm. autonromuja ja muuta käytöstä poistettua tavaraa, joka tulkittiin jätelain mukaisesti jätteeksi.

Kuuleminen 9.9.2025 ja 23.2.2026

Tarkastuksen perusteella asianosaisia on kuultu ennen asian viemistä lupa- ja valvontalautakunnan ratkaistavaksi siivousmääräyksenä ja määräyksen tehosteena käytettävän juoksevan uhkasakon asettamisena. Selityksiä kuulemiseen liittyen toimitettiin määräajan puitteissa. Kuuleminen on tehty kahteen kertaan, toisella kerralla kuulemismenettelyä laajennettiin koskemaan jokaista kuolinpesien osakasta erikseen. Molempiin kuulemisiin annetut selitykset ovat päätösehdotuksen oheisaineistona.

ja :n selityksissä todetaan, että piha-alueen siivousta on tehty ja se on edelleen käynnissä. Selityksessä kritisoidaan mm. tiukkaa aikataulua ja ympäristöviranomaisia siitä, ettei tarkkaa sallittavien harrasteajoneuvojen määrä ole kerrottu eikä tietoa siitä, mikä on romua ole annettu. Selityksessä tuodaan esille myös rajalliset resurssit ja siivousta vaikeuttanut talvi.

ja toteavat vastineessaan, että uhkasakon asettaminen on kohtuutonta, kiinteistöjä on siivottu resurssien puitteissa. Vastineen liitteenä on listaus kiinteistöillä jo tehdyistä toimenpiteistä.

ja kuolinpesien puolesta kritisoi mm. asiasta tiedottamista ja muistioiden toimittamista vain kuolinpesien yhdelle jäsenelle, tiukkaa aikataulua, yhdenvertaisuutta asetettujen aikataulujen suhteen ja huonoa ohjeistusta kuulemiseen. Vastineessa toivotaan vuosi lisää aikaa siivoamiseen ja kerrotaan siivouksen edistymistä vaikeuttavista tekijöistä.

on selityksessään todennut, että siivousta on jatkettu, mutta aikataulu on ollut liian tiukka sääolojen vuoksi. Siivoukseen ei ole resursseja palkata ulkopuolista tekijää vaan sitä tehdään omien töiden ohella. Hän kritisoi melkein kaikkien koneiden ja autojen tulkintaa jätteeksi sekä sitä, että vastaavissa tapauksissa on hänen tietonsa mukaan siivousaikaa annettu vuosia ilman tarkastuksia ja sakon uhkaa.

Tarkastukset kuulemismenettelyjen jälkeen 11.11.2025 ja 2.6.2026

Tarkastuksella 11.11.2025 käytiin läpi roskaantuneita kohtia ja kiinteistöillä olevia autonromuja, joita oli kuutisenkymmentä kappaletta. Ajoneuvojen ja käytöstä poistettujen ja poistettavien tavaroiden, traktoreiden ja niiden osien, renkaiden, vanhan rakennustavaran ja muun sekalaisen jätteen osalta pyrittiin hahmottamaan niiden omistajuutta ja roskaajaa. Suurin osa jätteistä oli kiinteistöllä Lisä-Rajala. Tarkastuksella otettiin valokuvia, joiden alle on muistion laatimisen yhteydessä pyritty kirjaamaan lähinnä ajoneuvojen ja isompien jätteiden ja tavaroiden osalta niiden omistajuus. Valokuvista on nähtävissä jätteen määrä sekä autojen huono kunto.

Jätettä ja käytöstä poistettua tavaraa (mm. vanha öljysäiliö, puimakoneita, arkkupakastin, polkupyöriä), autonromuja, koneiden ja laitteiden osia, vanhoja, suurelta osin huonokuntoisia ja säiden armoilla olleita rakennustarvikkeita, puujätettä, renkaita sekä metalliromua on kiinteistöillä edelleen niin paljon, ettei kaikkea pystynyt yksilöimään. Ajoneuvojen ja isompien jätteiden lisäksi maapohjalla on paikoin pienempää sekalaista jätettä. Tarkastuksilla selvitetyn perusteella suuri osa jätteistä, käytöstä poistetuista tavaroista ja autonromuista oli edesmenneen [REDACTED] sekä [REDACTED], osa [REDACTED]:n ja [REDACTED] omistuksessa. Kiinteistöillä oli myös jonkin verran ulkopuolisten henkilöiden autoja ja muita jätteitä.

Tarkastuksella 2.6.2026 todettiin, että kiinteistöillä oli siivottu maapohjaa ja jätteitä. Sekajätettä, metalliromua, lasia ja renkaita oli kerätty lavoille ja astiaan. Jätteitä ei oltu viety pois eikä esimerkiksi autonromuja oltu siivottu. Tarkastuksella olleet asianosaiset kertoivat, että mitään ei oltu edeltävään tarkastukseen nähden viety kiinteistöiltä pois. Kiinteistöt olivat edelleen jätelain tarkoittamalla tavalla roskaantuneita ja epäsiistejä. Tarkastuksella otettiin edelleen valokuvia, joista on nähtävissä jätteiden ja autonromujen määrä.

Esityslistan ohessa:

- Muistiot valokuvaliitteineen tarkastuksilta 3.2.2025, 2.6.2025, 1.9.2025, 11.11.2025 ja 2.6.2026
- Kuulemisasiakirjat 9.9.2025 ja 23.2.2026
- Saadut selitykset kuulemisiin

Esittelijä

Vs. ympäristötoimenjohtaja Päivi Pöyhönen

Valmistelija

ympäristötarkastaja Anne Yli-Olli 0400 67 940